

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Γ' Τάξη ΕΠΑ.Λ

Η ύλη είναι η ίδια με τα ημερήσια ΓΕ.Λ.

Όπως αυτή περιγράφεται στην υπ' αριθμ. πρωτ. 76775/Γ2/05-07-2012 Υ.Α. (ΦΕΚ Β 2156)

Στη διδακτέα - εξεταστέα ύλη του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας της Γ' τάξης ΕΠΑ.Λ. περιλαμβάνονται τα εγχειρίδια:

1. «Έκφραση – Έκθεση», τεύχος Γ' της Γ' Τάξης Γενικού Λυκείου, των Χ. Τσολάκη κ.ά., έκδοση 2012, εκτός από τα εξής:

Η ενότητα: Η πειθώ στο δικανικό λόγο

Η ενότητα: Η ιστορία του δοκιμίου

Το κεφάλαιο: Ερευνητική Εργασία

2. Έκφραση – Έκθεση για το Γενικό Λύκειο – Θεματικοί Κύκλοι των Α', Β', Γ', τάξεων Γενικού Λυκείου και Γλωσσικές Ασκήσεις για το Γενικό Λύκειο.

Στόχος της αξιολόγησης του μαθητή στο πλαίσιο του μαθήματος της Ν.Γ. είναι γενικότερα η συνολική αποτίμηση των γλωσσικών του δεξιοτήτων (ως πομπού και ως δέκτη).

Συγκεκριμένα:

Ι. ΔΙΑΒΑΖΩ/ ΚΑΤΑΝΟΩ ΚΑΙ ΓΡΑΦΩ

1. Ο μαθητής απαντά γραπτά σε ερωτήσεις που αφορούν ένα κείμενο.

α) Όσον αφορά το περιεχόμενο ενός κειμένου, επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση να κατανοεί το περιεχόμενο του κειμένου, και συγκεκριμένα:

- να διακρίνει

ο τους τρόπους πειθούς επίκληση στη λογική, επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη, επίκληση στο ήθος, επίκληση στην αυθεντία

ο τα μέσα πειθούς (επιχειρήματα και τεκμήρια)

ο το είδος της συλλογιστικής πορείας (παραγωγική-επαγωγική) ενός κειμένου

- να διακρίνει τους τρόπους και τα μέσα πειθούς

ο στη διαφήμιση

ο στον επιστημονικό λόγο

ο στον πολιτικό λόγο

- να αξιολογεί τα μέσα πειθούς, και συγκεκριμένα:

ο να ελέγχει την αλήθεια, την εγκυρότητα και την ορθότητα ενός επιχειρήματος

ο να ελέγχει την αξιοπιστία των τεκμηρίων

- να διακρίνει την πειθώ από την προπαγάνδα

- να διακρίνει τα είδη του δοκιμίου, με βάση

ο την οργάνωση/ δομή (συνειρμική-λογική)

ο το σκοπό (απόδειξη μιας θέσης-ελεύθερος στοχασμός)

ο την οπτική(υποκειμενική-αντικειμενική)

ο τη γλώσσα του (ποιοτική-αναφορική λειτουργία) κτλ.

- να αναγνωρίζει ορισμένα χαρακτηριστικά του δοκιμίου, όπως είναι ο υποκειμενισμός, ο αντιδιδασκισμός, ο κοινωνικός χαρακτήρας, ο εξομολογητικός τόνος κτλ.

- να διακρίνει το δοκίμιο από άλλα συγγενή είδη του λόγου, όπως το άρθρο και την επιφυλλίδα.

- να εντοπίζει σε ένα κείμενο, δοκίμιο/ άρθρο/ επιφυλλίδα κτλ.

ο το θέμα

ο την άποψη του συγγραφέα

ο τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί για να τεκμηριώσει την άποψή του

ο τις προτάσεις του για την αντιμετώπιση του προβλήματος κτλ.

- να διακρίνει σε ένα κείμενο το καίριο και το ουσιώδες από τη λεπτομέρεια και το επουσιώδες.

β) Όσον αφορά την οργάνωση/δομή ενός κειμένου επιδιώκεται να είναι σε θέση ο μαθητής:

- να εντοπίζει τα βασικά μέρη (πρόλογο, κύριο μέρος, επίλογο) ενός κειμένου

- να χωρίζει το κείμενο σε παραγράφους/ νοηματικές ενότητες

- να αναγνωρίζει τα μέσα με τα οποία επιτυγχάνεται η συνοχή ενός κειμένου (διαρθρωτικές λέξεις, φράσεις κτλ.)

- να διακρίνει την οργάνωση/ δομή ενός κειμένου (λογική ή συνειρμική οργάνωση, παραγωγική ή επαγωγική συλλογιστική πορεία κτλ.)

- να επισημαίνει τους τρόπους με τους οποίους οργανώνονται οι νοηματικές ενότητες, π.χ. με αιτιολόγηση, με σύγκριση και αντίθεση, με ορισμό, με διαίρεση, με παράδειγμα κ.τ.λ.

γ) Όσον αφορά τη γλώσσα ενός κειμένου (λεξιλόγιο, στίξη, μορφοσυντακτικά φαινόμενα, γλωσσικές ποικιλίες, λειτουργίες της γλώσσας, ύφος κ.τ.λ.), επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση:

- να εντοπίζει και να αιτιολογεί επιλογές του πομπού οι οποίες αφορούν τη χρήση

- ενεργητικής ή παθητικής φωνής

- συγκεκριμένου ρηματικού τύπου (προσώπου / χρόνου / έγκλισης)

- μακροπερίοδου ή μη λόγου

- παρατακτικού ή υποτακτικού λόγου

- ρηματικών ή ονοματικών συνόλων

- αναφορικής ή ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας

- των σημείων της στίξης

- λόγιων ή λαϊκών λέξεων, ειδικού λεξιλογίου, όρων κ.τ.λ.

- να αιτιολογεί την ορθογραφία λέξεων

- να ερμηνεύει λέξεις

- να αξιολογεί την ακρίβεια και τη σαφήνεια του λεξιλογίου

- να βρίσκει συνώνυμα, αντώνυμα και να αντικαθιστά λέξεις ή φράσεις του κειμένου με άλλες

- να χαρακτηρίζει το ύφος του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη την επικοινωνιακή περίσταση (*δέκτη, σκοπό, είδος λόγου κ.τ.λ.*).

2. Ο μαθητής - με αφορμή συγκεκριμένο κείμενο- παράγει γραπτό κείμενο. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση:

- να πυκνώνει ένα κείμενο και να κάνει την περίληψη του

- να δίνει τίτλο στο κείμενο ή πλαγιότιτλους σε παραγράφους/ νοηματικές ενότητες ενός κειμένου

- να οργανώνει το διάγραμμα του κειμένου
- να αναπτύσσει μια φράση, μια παράγραφο, ένα επιχείρημα του κειμένου
- να ανασκευάζει τα επιχειρήματα του κειμένου και να αναπτύσσει την αντίθετη άποψη
- να μετασχηματίζει ένα κείμενο, π.χ. από ένα επίπεδο ύφους σε άλλο

II. ΓΡΑΦΩ

Ο μαθητής παράγει κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο, το θέμα του οποίου σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με οικείους θεματικούς κύκλους από τη γλωσσική διδασκαλία.

Από τα διάφορα είδη γραπτού λόγου δίνεται έμφαση στην παραγωγή κριτικού-αποφαντικού λόγου, δηλαδή στην παραγωγή κειμένου στο οποίο κυριαρχεί η πειθώ, η λογική οργάνωση και η αναφορική λειτουργία της γλώσσας, π.χ. άρθρου, επιστολής, γραπτής εισήγησης κ.τ.λ.

Στο πλαίσιο της παραγωγής κειμένου θα πρέπει να επιδιώκεται από τον μαθητή:

A. Ως προς το περιεχόμενο του κειμένου

- * η συνάφεια των εκτιθέμενων σκέψεων με τα ζητούμενα του θέματος
- * η επαρκής τεκμηρίωση των σκέψεών του με την παράθεση κατάλληλων επιχειρημάτων
- * η ανάπτυξη όλων των θεματικών κέντρων
- * η πρωτοτυπία των ιδεών
- * ο βαθμός επίτευξης του στόχου που επιδιώκεται με το παραγόμενο κείμενο κ.ά.

B. Ως προς την έκφραση / μορφή του κειμένου

- * η σαφής και ακριβής διατύπωση
- * ο λεκτικός και εκφραστικός πλούτος
- * η επιλογή της κατάλληλης γλωσσικής ποικιλίας ανάλογα με το είδος του κειμένου
- * η τήρηση των μορφοσυντακτικών κανόνων
- * η ορθογραφία και η σωστή χρήση των σημείων στίξης κ.ά.

Γ. Ως προς τη δομή / διάρθρωση του κειμένου

- * η λογική αλληλουχία των νοημάτων
- * η συνοχή του κειμένου (ομαλή σύνδεση προτάσεων, παραγράφων και ευρύτερων μερών του κειμένου)
- * η ένταξη του κειμένου στο ζητούμενο επικοινωνιακό πλαίσιο κ.ά.